
Investorikaitse osafond (IKO)

Investeeringimisasutused

Investeeringimisasutus Tagatisfondi seaduse tähenduses on:

- investeeringisühing väärtpaberituru seaduse tähenduses;
- krediitdiasutus
- fondivalitseja, kellel on õigus osutada väärtpaberiportfelli valitsemise või väärtpaberite hoidmise teenust

Investeeringisühingute ja pankade puhul hõlmab investeeringimisasutus ka nende Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis asutatud filiaale ja lepinguriigis osutatud piiriüleseid teenuseid.

- Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigid on Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Liechtenstein, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Ühendkuningriik, Taani, Tšehhi, Ungari.

Krediitdiasutuse ehk panga tegevusluba

Tegevusloa taotlemisel esitatavad dokumendid ja andmed sisaldavad muu hulgas kinnitust, millega taotleja võtab kohustuse tasuda Tagatisfondi seaduses ette nähtud hoiuste tagamise osafondi ühekordne osamakse ning investorikaitse osafondi ühekordne osamakse, kui äriplaanis kavandatakse investeeringimisteenuste osutamist.

Investeeringisühingu tegevusluba

Investeeringisühinguna tegutsemiseks peab olema tegevusluba, mille annab ja tunnistab kehtetuks Finantsinspektsioon.

Tegevusluba antakse ühe või mitme investeeringimisteenuse osutamiseks ja võib hõlmata ühte või mitut investeeringiskõrvalteenust. Ainult kõrvalteenuste osutamiseks investeeringisühingule eraldi tegevusluba ei anta.

Tegevusloa taotlemiseks esitatavad dokumendid ja andmed sisaldavad muu hulgas kinnitust, millega taotleja võtab kohustuse tasuda Tagatisfondi seaduses ettenähtud ühekordne osamakse.

Fondivalitseja on äriühing, kelle peamiseks ja püsivaks tegevuseks on ühe või mitme fondi valitsemine.

Fondivalitsejana tegutsemiseks peab isik omama tegevusluba või registreerima oma tegevuse Finantsinspeksioonis vastavalt investeerimisfondide seaduses sätestatule. Tegevusloa annab ja tunnistab kehtetuks Finantsinspeksioon.

Fondivalitseja taotleb tegevusluba fondi valitsemiseks või tegevusluba fondi valitsemiseks koos õigusega osutada ühte või mitut investeerimisteenust (näiteks väärtpaberiportfelli valitsemine, investeerimishooldamine, kliendi jaoks fondi osakute või aktsiate hoidmine).

Kui fondivalitseja taotleb tegevusluba koos õigusega osutada väärtpaberiportfelli valitsemise või kliendi jaoks fondi osakute või aktsiate hoidmise teenust, siis esitatakse tegevusloa taotlemisel ka dokument, mis tõendab investorikaitse osafondi ühekordse osamakse tasumise kohustuse võtmist.

Kvartaliosamakse arvutamine ja tasumine

Arvutuste aluseks on investeerimisteenuse mahtu iseloomustavad näitajad:

- Väärtpaberite ostu- ja müügitehingute, mille üks pool või vahendaja on investeerimisasutus, viimase kümne tööpäeva keskmine käive osamakse tasumisele eelnevas kvartalis.
- Investeerimisasutuse valitsetavate raha ja väärtpaberite turuväärtus osamakse tasumisele eelneva kvartali viimase tööpäeva seisuga.
- Investeerimisasutuse hoitavate väärtpaberite turuväärtus osamakse tasumisele eelneva kvartali viimase tööpäeva seisuga.

Kvartaliosamakse suuruse arvutamiseks korrutatakse investeerimisasutuse investeerimisteenuste mahtu iseloomustavad näitajad, millest on maha arvatud tagamisele mittekuuluvad investeeringud, Tagatisefondi nõukogu kehtestatud osamaksemääradega.

Kvartaliosamakse suuruse saamiseks liidetakse investeeringute mahu alusel arvutatud maksesummad.

Osamakse suurus ühe investeerimisasutuse kohta ei või olla väiksem kui 50 eurot.

Kui kõik osafondist hüvitatavad investeeringud ei ole hüvitatud ning hüvitamiseks võetud laenu ja osafondi kohustuste täitmiseks teistelt osafondidelt saadud raha koos arvestatud intressiga ei ole täielikult tagastatud, ei või osamakse olla väiksem kui 255 eurot.

Kvartaliosamakse arvutamise aluseks oleva investeerimisteenuste mahu ja tasumisele kuuluva osamakse suuruse arvutab investeerimisasutus.

Täpsem kord on kehtestatud rahandusministri 23. oktoobri 2002. aasta määrusega nr 123

[„Investorikaitse osafondi kvartaliosamakse aruandluse kord„Investorikaitse osafondi kvartaliosamakse aruandluse kord“](#) ja 23. oktoobri 2002. aasta määrusega nr 121

[„Investorikaitse osafondi kvartaliosamakse arvutamise ning investeeringu väärtuse määramise kord“.](#)

Vigade tuvastamisel ja arvestuspõhimõtete muutmisel esitatakse Tagatisfondile Finantsinspeksiooni kaudu uued korrigeeritud aruanded.

Kvartaliosamakse tasub investeerimisasutus või filiaal regulaarselt iga kvartali teise kuu 15. päevaks.

Kui investeerimisasutus jätab sätestatud tähtpäevaks (iga kvartali teise kuu 15. päev) osamakse tasumata või tasub selle osaliselt, arvestab Tagatisfond tasumata summalt viivist 0,2% päevas.

Investeeringud, mida ei tagata ega arvata investeerimisteenuste mahu hulka

Kvartaliosamakse suuruse arvutamisel ei arvata investeeringute mahu hulka järgmisi investeeringuid:

- Investeeringud, mis kuuluvad hüvitamisele väärtpaberite registri pidamise seaduse § 52 ja 53 alusel.
- Investeeringud, mis hüvitamiskohustuste tekkimise päeva seisuga kuuluvad kutselisele investorile* või mõnele järgmistest Eesti või välisriigi isikutest:
 - riik
 - kohalik omavalitsus
 - juriidiline isik, kelle peamiseks ja püsivaks tegevuseks on osaluste omandamine või ühe või mitme krediidiastutuse seaduse § 6 lg 1 punktides 2–12 loetletud tehingu ja toimingute tegemine
 - sama investeerimisasutusega ühte konsolideerimisgruppi kuuluv äriühing
 - sama investeerimisasutuse või investeerimisasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu juhatuse või nõukogu liige, audiitor ning isik, kellele kuulub sama investeerimisasutuse või investeerimisasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu aktsia- või osakapitalist viis protsenti või rohkem
 - eelmises punktis nimetatud isiku lähisugulane või selle isiku nimel tegutsev kolmas isik

* Kutseline investor Tagatisfondi seaduse tähenduses on väärtpaberituru seaduse § 6 lõikes 2 nimetatud investor.

- Investeeringud, mille omanikel on sama investeerimisasutuse ees sissenõutavaks muutunud kohustusi nende kohustuste ulatuses (Tagatisfondi seaduse § 48 lõige 3).
- Investeeringud, mis on konfiskeeritud rahapesu või terrorismi rahastamise kohtuasjas süüdimõistva otsusega. Kui investeeringu käsutamine on piiratud rahapesu andmebüroo ettekirjutusega või investeering on arestitud kriminaalmenetluses rahapesu või terrorismi rahastamise kohtuasjas, peatub selle hüvitamine kuni ettekirjutuse kehtetuks tunnistamiseni või otsuse jõustumiseni.

-
- Investeeringud, mis kuuluvad hüvitamiskohustuse tekkimise päeva seisuga rahvusvahelise sanktsiooni all olevale isikule. Rahvusvahelise sanktsiooni all olevaks isikuks loetakse ka isikut, kelles omab olulist osalust või kelle üle omab kontrolli rahvusvahelise sanktsiooni all olev isik.

Kvartaliosamakse tasumise edasilükkamine ja selle suurus

Edasi võib lükata kvartaliosamaksest kuni kolmandiku tasumise. Ühe fondiosalise kohta kokku ei või see olla suurem kui neljakordne osamaksete summa, mis on arvutatud maksimaalsete osamakse määrade alusel.

Kvartaliosamaksed võib edasi lükata Tagatisfondi nõukogu otsuse alusel.

Tagatisfond võib nõuda investeerimisasutuselt edasilükatud kohustuse täitmise kindlustamist või tagamist nõukogu aktsepteeritud kolmanda isiku poolt.

Maksimaalseid osamakse piirmäärasid investeerimisasutuse poolt edasi lükatud osamakse osa tasumisele ei kohaldata.

Kvartaliosamaksete kogumise peatamine

Tagatisfondi nõukogu otsuse alusel peatab Tagatisfond investorikaitse kvartaliosamaksete kogumise, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

1. Osafondi vara väärtus on suurem kui 2 000 000 eurot.
2. Kõik osafondist hüvitatavad investeeringud on hüvitatud.
3. Osafondi kohustuste täitmiseks võetud laenud ja teistelt osafondidelt saadud raha koos arvestatud intressiga on täielikult tagastatud.

Viimati muudetud 08.03.2024